

MAPO ONLINE

Libri i Ditës

Libri: Refreni i Urisë

Historia e shkruar në kujtim të një vajze të re që më pas do të bëhej nëna e tij

Autori: M.G. Le Clézio

Nobel i vitit 2008

Përktheu: **Amantia Kapo**

Shtëpia Botuese: Toena

Historia e vajzës “heroinë” që më pas u bë nëna e tij

“Këtë histori e kam shkruar në kujtim të një vajze të re, që ishte një heroinë e vërtetë, pa e kuptuar as ajo vetë.”- shprehet në fund të romanit të tij fituesi i çmimit “Nobel” në vitin 2008, J-M G Le Clezios. Eteli, personazhi kryesor i këtij romani është frymëzuar nga mamaja e Le Clezios, që për të mishëron gruan plot kurajë, pikërisht asaj i kushtohet ky roman. Ajo u rrit midis dy luftërave në një Paris ku çdo gjë i kujtonte ishujt Morisë të gjyshërve të saj, ra në dashuri me një djalë të bukur anglez me flokë të kuq e kaçurrela, asistoi në sallonin e shtëpisë në bisedat që paralajmëronin shkatërrimin që do të sillte Gjermania hitleriane, ishte dëshmitare e pafuqishme e rrënimit të familjes së saj të gënjer e rrjepur nga batakçinjtë, biznesmenët, dhe, në moshën 20 vjeç, në timonin e Dë Dionit të mbushur me benzinë të holluar, ajo çoi familjen e saj në Nisë. Të gjitha këto janë gjëra që ajo nuk mund t’i harrojë dot kurrë. Janë kujtime të cilat memoria jonë, kaq shumë selektive, nuk mund t’i fshijë kollaj. Gjurmë të një jete, shenja të pazhdukshme nga e kaluara, kënga marramendëse e zhgënjimeve të vjetra, një “refren”.

Martine Sagaert nga gazeta “L’Humanité” shkruan se “Secili prej nesh, sipas mënyrës së tij unike, shpreson të gjejë një kontinent të padukshëm. “Refreni i urisë”, libri i fundit i Le Clezios dëshmon një gjë të tillë. Refreni i shkurtër i fillimit paralajmëron fragmentet e fundit të këngës së plotë, e shkuara lidhet kështu me të ardhmen e lexuar ndryshe, gjithashtu, i tërë romani është një amplifikim i poemës së Arthur Rimbaud e vënë (e nxjerrë) në pah. “Dinn ! dinn ! dinn ! dinn !”, kështu ndodh me të gjitha uritë, me uritë e mia, nga “stomaku që më godet” deri te “mrekullia e ndjesisë së ngopjes”.

J. M. G. Le Clézio është lindur në Nisë më 13 prill 1940. Le Clézio ka marrë çmimin Renaudot, më 1963, për romanin e parë, “Proces verbali”. Ka shkruar gjithashtu “Shkretëtira” (1980), “Ëndrra meksikane” (1988) dhe “Afrikani” (2004). J. M. G. Le Clézio, më 25 tetor 2008 mori çmimin Stig-Dagerman (shkrimtar i mirënjohur Suedez), dhe në 10 dhjetor po të të njëjtit vit, në Stokholm, çmimin Nobel, një mirënjohje ndaj veprës dhe talentit të tij. Librat e tij kanë një stil të kulluar, një kuintesencë, e janë në simbiozë me shkrimtarin. Duke lexuar veprën e tij, shijojmë bukurinë e një fytyre, të një zëri, mrekullinë e pranisë, të paharrueshëm. Veprat e tij të para kanë ardhur në shqip nga Skandebergbooks dhe tani libri i tij “Refreni i urisë” vjen nga një tjetër shtëpi botuese, Toena.

Agjencia Kombëtare e Lajmeve NOA

Nobelisti Le Clezio në shqip me romanin “Refreni i urisë”

Transmetuar me: e Premte, 17 Shtator 2010 10:45

Tiranë, 17 shtator, [NOA](http://www.noa.a) – “Toena” hedh në qarkullim romanin e ri të shkrimtarit J.M.G. Le Clézio, “Refreni i urisë”, përkthyer nga **Amantia Kapo**. Me këtë roman të ri, të mrekullueshëm, prekës, shkrimtari përshkruan fatin e zymtë të së ëmës dhe të familjes së saj, të ardhur nga ishujt Morisë.

“Këtë histori e kam shkruar në kujtim të një vajze të re, që ishte një heroinë e vërtetë, pa e kuptuar as ajo vetë.” Me këto fjalë mbyllet romani i fundit i J-M G Le Clezios, mbas një përshkrimi të dhimbshëm nga Eteli, e ëma e tij, e cila përjetoi mjerimin, urinë por gjithashtu dhe fundin e luftës.

Të gjitha këto janë gjëra që ajo nuk mund t’i harrojë dot kurrë. Janë kujtime të cilat memoria jonë, kaq shumë selektive, nuk mund t’i fshijë kollaj. Gjurmë të një jete, shenja të pazhdukshme nga e kaluara, kënga marramendëse e zhgënjimeve të vjetra, një “refren”.

Martine Sagaert nga gazeta “L’Humanité” shkruan se “Secili prej nesh, sipas mënyrës së tij unike, shpreson të gjejë një kontinent të padukshëm. Refreni i urisë, libri i fundit i Le Clezios dëshmon një gjë të tillë. Refreni i shkurtër i fillimit paralajmëron fragmentet e fundit të këngës së plotë, e shkuara lidhet kështu me të ardhmen e lexuar ndryshe, gjithashtu, i tërë romani është një amplifikim i poemës së Arthur Rimbaud e vënë (e nxjerrë) në pah. “Dinn ! dinn ! dinn ! dinn !”, kështu ndodh me të gjitha uritë, me uritë e mia, nga “stomaku që më godet” deri tek “mrekullia e ndjesisë së ngopjes”.

“Mamaja, – i kujtohet Le Clezios, – më ka folur gjatë mbi jetën e përditshme të familjes së saj në vitet 30-të, ku moskokëçarja ngatërrohej në mënyrë të vazhdueshme me një cenim që mund të vinte papritur. Ajo e ndiente pothuajse fizikisht afrimin e luftës, duke folur për të si një sëmundje e gjatë, që e bënte të vuante nga fakti që nuk mund ta shëronte dot”.

Eteli, është personazhi i frymëzuar nga mamaja

e Le Clezios. Gruaja-kurajë, së cilës i kushtohet ky roman. Ajo u rrit midis dy luftërave në një Paris ku çdo gjë i kujtonte ishujt Morisë të gjyshërve të saj, ra në dashuri me një djalë të bukur anglez me flokë të kuq e kaçurrela, asistoi në sallonin e shtëpisë në bisedat që paralajmëronin shkatërrimin që do të sillte Gjermania hitleriane, ishte dëshmitare e pafuqishme e rrënimit të familjes së saj të gënijer e rrjepur nga batakçinjtë, biznesmenët, dhe, në moshën 20 vjeç, në timonin e Dë Dionit të mbushur me benzinë të holluar, ajo çoi familjen e saj në Nisë.

J. M. G. Le Clézio ka lindur në Nisë në 13 prill 1940. Le Clézio ka marrë çmimin

Renaudot, në 1963, për romanin e tij të parë, «Proces verbali». Ka shkruar gjithashtu “Shkretëtira” (1980), “Ëndrra meksikane” (1988) dhe “Afrikani” (2004).

J. M. G. Le Clézio, në 25 tetor 2008 mori çmimin Stig-Dagerman (shkrimtar i mirënjohur Suedez), dhe në 10 dhjetor po të të njëjtit vit, në Stokholm, çmimin Nobel, një mirënjohje ndaj veprës dhe talentit të tij. Librat e tij kanë një stil të kulluar, një kuintesencë, e janë në simbiozë me shkrimtarin. Duke lexuar veprën e tij, shijojmë bukurinë e një fytyre, të një zëri, mrekullinë e pranisë, të paharrueshëm.

m.s /[NOA](#)

Le Clezio në shqip me “Refrenin e urisë”

Secili prej nesh sipas mënyrë së tij unike, shpreson të gjejë një kontinent të padukshëm dhe “Refreni i urisë”, libri i fundit i Le Clezios dëshmon një gjë të tillë.

Sapo është hedhur në qarkullim nga shtëpia botuese “Toena” romani më i ri i shkrimtarit J.M.G Le Clezio “Refreni i urisë”, përkthyer nga **Amantia Kapo**. Me këtë roman të ri, shkrimtari përshkruan fatin e zymtë të së ëmës dhe të familjes së saj të ardhur nga ishujt Morisë. “Këtë histori e kam shkruar në kujtim të një vajze të re, që ishte heroinë e vërtetë, pa e kuptuar as ajo vetë”. Me këto fjalë mbyllet ormani i Le Clezios, mbas një përshkrimi të dhimbshëm nga Eteli, nëna e tij, e cila përjetoj mjerimin, urinë por edhe fundin e luftës. Të gjitha këto janë gjëra që nuk mund ti harroj dot kurrë. Janë kujtimet të cilat kujtesa jonë, kaq shumë selektive, nuk mund ti fshijë kollaj. Gjurmë të një jete, shenja të pazhdukshme nga e kaluara, kënga marramendëse e zhgënjimeve të vjetra, një ‘refren’. Martine Sagaret nga “L’humanite” shkruan se “secili prej nesh sipas mënyrë së tij unike, shpreson të gjejë një kontinent të padukshëm. Refreni i urisë, libri i fundit i Le Clezios dëshmon një gjë të tillë. Refreni i shkurtër i fillimit paralajmëron fragmentet e fundit të këngës së plotë, e shkuara lidhet kështu me të ardhmen e lexuar ndryshe, gjithashtu, i tërë romani është një amplifikim i poemës së Rimbaudit e vënë në pah. “Mamaja”, kujton Le Clezio, më ka folur gjatë mbi jetën e përditshme të familjes së saj në vitet e ’30, ku mos kokëçarja ngatërrohej në mënyrë të vazhdueshme me një cenim që mund të vinte papritur.

Gazeta SHQIP

Librat e rinj

2010-09-19

J.M.G. Le Clézio

“Refreni i urisë”

Përktheu: **Amantia Kapo**

Botoi: “Toena”

Çmimi: 600 lekë

“Këtë histori e kam shkruar në kujtim të një vajze të re, që ishte një heroinë e vërtetë, pa e kuptuar as ajo vetë”. Me këto fjalë mbyllet romani i fundit i J.M.G. Le Clezio-s, mbas një përshkrimi të dhimbshëm nga Eteli, e ëma e tij, e cila përjetoi mjerimin, urinë por gjithashtu dhe fundin e luftës. Të gjitha këto janë gjëra që ajo nuk mund t’i harrojë dot kurrë. Janë kujtime të cilat memoria jonë, kaq shumë selektive, nuk mund t’i fshijë kollaj. Gjurmë të një jete, shenja të pazhdukshme nga e kaluara, kënga marramendëse e zhgënjimeve të vjetra, një “refren”.

« La ritournelle de la Faim » dans les médias albanais

PR LIBRI – 17 shtator (Toena) - Toena hedh në qarkullim romanin e ri të shkrimtarit J.M.G. Le Clézio - Refreni i urisë. Me këtë roman të ri, të mrekullueshëm, prekës, shkrimtari përshkruan fatin e zyrtë të së ëmës dhe të familjes së saj, të ardhur nga ishujt Morisë.

Dy fjale per autorin

J. M. G. Le Clézio

Lindur në Nisè në 13 prill 1940, Jean-Marie Gustave Le Clézio ka marrë çmimin Renaudot, në 1963, për romanin e tij të parë, «Proces verbali». Ka shkruar gjithashtu «Shkretëtira» (1980), «Ëndrra meksikane» (1988) dhe «Afrikani» (2004). J. M. G. Le Clézio, në 25 tetor 2008 mori çmimin Stig-Dagerman (shkrimtar i mirënjohur Suedez), dhe në 10 dhjetor po të të njëjtit vit, në Stokholm, çmimin Nobel. Një mirënjohje ndaj veprës dhe talentit të tij. Librat e tij kanë një stil të kulluar, një kuintesencë, e janë në simbiozë me shkrimtarin. Duke lexuar veprën e tij, shijojmë bukurinë e një fytyre, të një zëri, mrekullinë e pranisë, të paharrueshëm.

Vleresime per romanin

«Këtë histori e kam shkruar në kujtim të një vajze të re, që ishte një heroinë e vërtetë, pa e kuptuar as ajo vetë.» Me këto fjalë mbyllet romani i fundit i J-M G Le Clezios, mbas një përshkrimi të dhimbshëm nga Eteli, e ëma e tij, e cila përjetoi mjerimin, urinë por gjithashtu dhe fundin e luftës. Të gjitha këto janë gjëra që ajo nuk mund t'i harrojë dot kurrë. Janë kujtime të cilat memoria jonë, kaq shumë selektive, nuk mund t'i fshijë kollaj. Gjurmë të një jete, shenja të pazhdukshme nga e kaluara, kënga marramendëse e zhgënjimeve të vjetra, një "refren".»

Jean-Claude Rapiengeas La Croix, 9 Octobre 2008

«Secili prej nesh, sipas mënyrës së tij unike, shpreson të gjejë një kontinent të padukshëm. Refreni i urisë, libri i fundit i Le Clezios dëshmon një gjë të tillë. Refreni i shkurtër i fillimit paralajmëron fragmentet e fundit të këngës së plotë, e shkuara lidhet kështu me të ardhmen e lexuar ndryshe, gjithashtu, i tërë romani është një amplifikim i poemës së Arthur Rimbaud e vënë (e nxjerrë) në pah. «Dinn ! dinn ! dinn ! dinn !», kështu ndodh me të gjitha uritë, me uritë e mia, nga «stomaku që më godet» deri tek «mrekullia e ndjesisë së ngopjes». «Din....», kështu rrjedh edhe teksti duke luajtur në të gjithë regjistrat, në fazat e ndryshme të urisë.»

Martine Sagaert L'Humanité

«Etel, është personazhi i frymëzuar nga mamaja e Le Clezios. Gruaja-kurajë, së cilës i kushtohet ky roman. Ajo u rrit midis dy luftërave në një Paris ku çdo gjë i kujtonte ishujt Morisë të gjyshërve të saj, ra në dashuri me një djalë të bukur anglez me flokë të kuq e kaçurrela, asistoi në sallonin e shtëpisë në bisedat që paralajmëronin shkatërrimin që do të sillte Gjermania hitleriane, ishte dëshmitare e pafuqishme e rrënimit

« *La ritournelle de la Faim* » dans les médias albanais

---

të familjes së saj të gënjyer e rrjepur nga bataçinjtë, biznesmenët, dhe, në moshën 20 vjeç, në timonin e Dë Dionit të mbushur me benzinë të holluar, ajo çoi familjen e saj në Nisë. “Mamaja, - i kujtohet Le Clezios, - më ka folur gjatë mbi jetën e përditshme të familjes së saj në vitet 30-të, ku moskokëçarja ngatërrohej në mënyrë të vazhdueshme me një cenim që mund të vinte papritur. Ajo e ndiente pothuajse fizikisht afrimin e luftës, duke folur për të si një sëmundje e gjatë, që e bënte të vuante nga fakti që nuk mund ta shëronte dot.»

Jérôme Garcin Le Nouvel Observateur

Të dhëna teknike

Autori: J.M.G. Le Clézio

Titulli: Refreni i urisë

Lloji: roman

Përkthyes: **Amantia Kapo**

Formati 13x20 cm

Faqe: 200

ISBN 978-99943-1-625-0

« *La ritournelle de la Faim* » dans les médias albanais

J. M. G. Le Clézio, Refreni i urisë

Nobelisti frëng për Letërsinë i vitit 2008 e bëri roman historinë e Etelit, personazhin qendror të "Refrenit të urisë", si kujtim për nënën e tij që u rrit midis dy luftërave në Paris. Ajo përjetoi mjerimin, urinë por gjithashtu dhe fundin e luftës që solli Gjermania hitleriane.

Botimet Toena

Përktheu **Amantia Kapo**